

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/79/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3116224011
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:3116224011.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Denisy Šaligovej v spore žalobkyne: A. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX/XX, XXX XX R., proti žalovanému: Poľno SME s.r.o., so sídlom Remeselnícka 2, 941 11 Palárikovo, IČO: 34144714, zastúpenému advokátskou kanceláriou JUDr. Jozef Mészáros, advokát s.r.o., so sídlom Jesenského 2, 811 02 Bratislava, IČO: 50657861, o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 900 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 14C/10/2018-348 zo dňa 05.05.2021 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II. týkajúcom sa zamietnutia zvyšku žaloby a vo výroku III. týkajúcom sa náhrady trov konania **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému priznáva voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom I. výrokom zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 504,25 eura a aj v časti o zaplatenie úroku z omeškania 8,5 % zo sumy 402,09 eura od 01.01.2017 do zaplatenia, II. výrokom žalobu vo zvyšku zamietol a III. výrokom priznal žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobkyňa sa žalobou podanou dňa 09.05.2018 domáhala zaplatenia sumy 900 eur s 8,5% úrokmi z omeškania od 01.01.2017 do zaplatenia titulom úhrady za užívanie nehnuteľností, ktoré žalovaný užíval v roku XXXX a ktoré sú vedené na Okresnom úrade H. T., odbore katastrálnom, na LV č. XXXX v kat. území N. E. ako parc. č. XXXX/XX - orná pôda, parc. č. XXXX/X - trvalé trávnaté porasty, parc. č. XXXX/XX - orná pôda, parc. č. XXXX/X - orná pôda, parc. č. XXXX/X - druh pozemku je v riešení - spolu o výmere XXX.XXX m².

2. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe poukázal na to, že žalobkyňa sa domáha peňažného plnenia za sporné nehnuteľnosti uvedené v žalobe aj v ďalších konaniach vedených na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 10C/88/2002, 13C/163/2007, 10C/112/2009, 6C/55/2010, 6C/79/2010, 9C/92/2011, 4C/26/2014 a 13C/233/2015, ktoré boli prerušené do právoplatného skončenia sporu vedeného pod sp. zn. 16C/77/2001, kde sa rieši vlastnícke právo k nehnuteľnostiam. Pôvodne podala žalobu na Okresnom súde Trenčín dňa 30.12.2016, ktorý dňa 09.05.2018 postúpil vec Okresnému súdu Nové Zámky a ten uznesením č. k. 14C/10/2018-48 zo dňa 13.07.2018 konanie prerušil do právoplatného skončenia konania sp. zn. 16C/77/2001.

3. Rozsudkom č. k. 16C/77/2001-956 zo dňa 20.10.2016 bolo rozhodnuté tak, že žaloba bola zamietnutá a žalovanej bol priznaný nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, pričom žalovanou v tom konaní bola A. Z.. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 26.04.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Nitra č. k. 5Co/310/2017-1261 zo dňa 27.02.2019, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu

prvej inštancie. V tomto konaní žalobcovia S. Z., bytom S., A. Z., bytom S., Z. M., bytom S., a Q. M., bytom M. H. H., sa domáhali voči žalovanej určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v kat. území Z. parc. č. XXXX/XX, XXXX/X, XXXX/XX, XXXX/X a XXXX/X o celkovej výmere XXX.XXX m². Týmto rozsudkom sa žalobkyňa A. Z. stala výlučnou vlastníčkou vyššie uvedených nehnuteľností, ktoré boli dovtedy sporné.

4. Žalobkyňa podaním doručeným dňa 03.09.2019 spresnila žalobný návrh domáhajúc sa toho istého nároku a tým, že zo strany žalovaného došlo k čiastočnej úhrade finančných prostriedkov, a to za rok XXXX vo výške odplaty 497,91 eura, čo žalovaný označil i za dlžnú istinu, ako i dlžné príslušenstvo - úrok z omeškania 5 % ročne od 29.05.2019 do 30.08.2019 - a dlžná suma spolu 504,25 eura jej bola uhradená k 30.08.2019. Čo sa týka zmluvy o nájme XXXX/XX zo dňa XX.XX.XXXX, túto nepodpísala z dôvodu absencie jej ďalších pozemkov vo výmere XX ha s identickou bonitou pôdy, a to parciel č. XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/X, XXXX/XX, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, nachádzajúcich sa v tesnej blízkosti tých parciel, ktoré boli uvedené v Zmluve o nájme zo dňa XX.XX.XXXX. Žalobu o zaplatenie 900 eur s príslušenstvom podala práve za užívanie nehnuteľností, ktoré neboli uvedené v zmluve o nájme zo dňa XX.XX.XXXX a ktoré žalovaný užíval a užíva. Okrem toho uviedla, že za nesporných - nežalovaných XX ha - nehnuteľností v jej vlastníctve podľa výpisu z LV č. XXXX jej žalovaný uhradil 900 eur za rok XXXX. Navrhla odpočítať sumu 504,25 eura od sumy 900 eur a navrhla vypočítať aj zamestnancov žalovaného: P. B. D., P. A. E. a P. S. D..

5. Žalovaný nepoprel, že predmetné pozemky v r. XXXX užíval, ale poprel výšku uplatneného nároku. Nájomné za užívanie sporných pozemkov konkrétne pozemkov parc. registra „E“: parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/X, parc. č. XXXX/X a parc. č. XXXX/X a evidovaných na LV č. XXXX kat. územia N. E. o celkovej výmere XX ha v roku XXXX žalobkyňa už zaplatil. Žalobkyňa vychádzala z návrhu Zmluvy č. XXXX/XX o nájme poľnohospodárskych pozemkov, ktorú neakceptovala a nepodpísala, a predmetom tejto zmluvy boli iné pozemky, a to parc. registra „E“ č. XXXX/XX, č. XXXX/XX, č. XXXX/X, č. XXXX/XX, č. XXXX/X, č. XXXX/X a č. XXXX/X, evidované na LV č. XXXX kat. územia N. E.. Za jedinú platnú a účinnú zmluvu, ktorú spolu uzatvorili, považoval Zmluvu č. XXXX/XX zo dňa XX.XX.XXXX, na obdobie X rokov od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX. Na jej základe sa zaviazal uhrádzať nájomné vo výške 49,791 eura (1.500 Sk) za 1 ha/rok, pričom nájomné riadne platil vo výške 497,91 eura (15.000 Sk) ročne. Za užívanie tzv. sporných pozemkov nemali uzatvorenú nájomnú zmluvu z dôvodu spornosti jej vlastníckeho práva, ktoré bolo predmetom súdneho konania sp. zn. 16C/77/2001 a ktoré konanie bolo právoplatne skončené až dňa 26.04.2019 v prospech žalobkyne. Jemu bola kópia právoplatného rozsudku s vyznačenou doložkou právoplatnosti doručená až dňa 29.05.2019. Preto dňa 26.08.2019 urovnal všetky svoje záväzky voči nej za užívanie sporných pozemkov v rokoch XXXX až XXXX, vrátane dlžnej finančnej náhrady za užívanie sporných pozemkov v r. XXXX. Dňa 26.08.2019 uhradil za sporné pozemky sumu vo výške 504,25 eura, ktorá pozostávala zo sumy 497,91 eura ako odplaty za užívanie sporných pozemkov v r. XXXX a zo sumy 6,34 eura ako 5% úroku z omeškania zo sumy 497,91 eura od 29.05.2019 do 30.08.2019.

6. Žalobkyňa sama uznala, že žalovaný jej zaplatil 504,25 eura a túto čiastku žiadala odpočítať od sumy 900 eur, čím zobrala späť žalobu v časti o zaplatenie sumy 504,25 eura vrátane príslušenstva. Preto súd konanie v týchto častiach zastavil podľa § 145 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

7. Po vykonaní dokazovania súd konštatoval, že Zmluvu č. XXXX/XX zo dňa XX.XX.XXXX podpísali obe strany sporu a táto zmluva riešila nájom poľnohospodárskych pozemkov v kat. území N. E. evidovaných na LV č. XXXX ako parc. č. XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/X, XXXX/XX, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X o celkovej výmere XX ha vo výlučnom vlastníctve žalobkyne; šlo o poľnohospodárske pozemky, zapísané na LV č. XXXX o výmere XX ha a nájom bol dohodnutý na dobu určitú a to na X rokov od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX s ročným nájomným 1.500 Sk/1 ha, v celkovej sume ročného nájomného 15.000 Sk. Zmluvu č. XXXX/XX zo dňa XX.XX.XXXX žalobkyňa nepodpísala; zmluva mala byť uzatvorená na dobu určitú XX rokov s účinnosťou od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX s výškou ročného nájomného za užívanie 1 ha pôdy 90 eur, t. j. pri celkovej výmere pôdy 900 eur ako ročné nájomné. Z rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 16C/77/2001-956 zo dňa 20.10.2016 súd zistil, že v tomto konaní žalobkyňa bola na strane žalovanej a žalobcovia sa domáhali voči nej o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedeným v kat. území Z. ako parc. č. XXXX/XX, XXXX/X, XXXX/XX, XXXX/X, XXXX/X o celkovej výmere XXX XXX m², že ku dňu smrti patrili do vlastníctva právneho predchodcu žalobcov

S. Z., ktorý zomrel XX.XX.XXXX. Okresný súd Nové Zámky žalobu zamietol a priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu; rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 26.04.2019 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 5Co/310/2017-1261 zo dňa 27.02.2019.

8. Žalovaný listom zo dňa 02.12.2016 k žiadosti žalobkyne zo dňa 29.11.2016 oznámil, že nájomné za užívanie pôdy za rok XXXX jej vyplatí za parcely uvedené v Zmluve o nájme č. XXXX/XX na jej číslo účtu do XX.XX.XXXX a nájomné za rok XXXX jej bolo vyplatené na účet dňa XX.XX.XXXX. Tiež jej uviedol, že o úhrade nájomného za parcely, ktoré sú predmetom súdneho sporu 16C/77/2001, môže rokovať až po vyznačení právoplatnosti rozsudku v tejto veci a s vyčíslením všetkých dlhov tak, ako ju žiadal v listoch z 15. a 23.11.2016. Z výpisu z vkladnej knižky K., B..K., na meno žalobkyne súd zistil, že XX.XX.XXXX dostala úhradu 900 eur z účtu žalovaného v V. C., B..K..

9. Žalovaný v zmysle listu adresovaného žalobkyni zo dňa 21.08.2019 bol pripravený uzavrieť s ňou všetky prebiehajúce súdne spory s tým. Uviedol, z akej výšky úhrady za užívanie pozemkov bude vychádzať, a teda zo Zmluvy č. XXXX/XX zo dňa XX.XX.XXXX, ktorú žalobkyňa riadne uzavrela so žalovaným na obdobie X rokov od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX, a to vo výške 497,91 eura ročne za XX ha. Predmetná zmluva sa pritom po skončení nájmu automaticky v zmysle ustanovenia § 132 ods. 1 zákona č. 504/2003 Z. z. obnovila na ďalšie X-ročné obdobie od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX, následne od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX a následne od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX, vrátane pôvodne dohodnutej výšky nájmu 497,91 eura za XX ha prenajatej poľnohospodárskej pôdy.

10. Zamietnutie zvyšku žaloby nad rámec späťvzatej sumy súd prvej inštancie odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 663, § 671 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, 2, § 8 ods. 1 písm. a), b), c), d), e), § 12 ods. 1, 2 zákona č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení účinnom od 01.01.2015 a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Pri rozhodovaní vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností, za užívanie ktorých sa domáhala náhrady voči žalovanému, s ktorým mala uzavretú len pôvodnú zmluvu č. XXXX/XX zo dňa XX.XX.XXXX na celkovú výmeru XX ha. Čo sa týka sporných pozemkov, ktorú sú evidované na LV č. XXXX kat. územia N. E., obec N. E. o celkovej výmere XX ha, v roku XXXX boli na LV evidované ako parcely registra „E“ č. XXXX/XX, XXXX/X, XXXX/XX, XXXX/X a XXXX/X, na tieto medzi stranami sporu nebola platne uzatvorená žiadna nájomná zmluva z dôvodu spornosti vlastníckeho práva žalobkyne; tieto pozemky sa stali predmetom konania vedeného na pod sp. zn. 16C/77/2001, právoplatne skončeného až dňa 26.04.2019 v prospech žalobkyne. Žalovanému bola kópia právoplatného rozsudku s vyznačenou doložkou právoplatnosti doručená až dňa 29.05.2019, takže až dovtedy nevedel, či daný spor bol už právoplatne ukončený. Okrem toho žalovaný listom zo dňa 21.08.2019 oznámil žalobkyni, z akého dôvodu jej nebolo vyplatené nájomné za tzv. sporné pozemky, kde podrobne odôvodnil svoj postup, pričom jej uhradí odplaty za obdobie rokov XXXX až XXXX najneskôr do 30.08.2019. Žalovaný potom uhradil sumu 504,25 eura, ktorú vypočítal podľa Zmluvy č. XXXX/XX zo dňa XX.XX.XXXX.

11. Súd prvej inštancie sa v plnom rozsahu stotožnil s takouto právnou argumentáciou žalovaného, ktorú vyhodnotil za správnu a v súlade so zákonom č. 504/2003 Z. z., keďže nebolo zistené, že by niektorá strana od zmluvy odstúpila; naopak preukázané bolo, že platnosť tejto zmluvy skončila uplynutím doby dňa XX.XX.XXXX, ale v zmysle § 12 ods. 1 tohto zákona došlo ex lege po skončení nájmu k obnoveniu zmluvy na určitý čas podľa § 8, keďže prenajímateľ alebo nájomca nepostupovali spôsobom uvedeným v § 12 ods. 1 tohto zákona v znení účinnom od 01.01.2015, teda písomne nevyzval druhú zmluvnú stranu, rok pred uplynutím času, na ktorý bol nájom dohodnutý, na vrátenie a prevzatie prenajatého pozemku po skončení nájmu. To znamená, že k obnoveniu zmluvy o prenájme poľnohospodárskych pozemkov došlo za obdobie od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX a následne opakovane od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX. Nesporné pozemky totiž so spornými pozemkami tvorili a aj v súčasnosti tvoria jeden spoločne obhospodarovaný celok, sú v obdobnej výmere aj bonite. Žalobkyni nevznikol a nemohol vzniknúť nárok nad rámec zaplatenej sumy vo výške 497,91 eura za sporné pozemky za rok XXXX, lebo nepreukázala žiadny zákonný dôvod pre vyplatenie celkovej sumy 900 eur. Táto skutočnosť nevyplýva ani z toho, že žalovaný jej zaplatil za užívanie nesporných pozemkov v roku XXXX sumu 900 eur, čo bolo vyplatené nad rámec uplatnenej sumy o 402,09 eura, a to bez právneho dôvodu. Potom možno konštatovať, že žalovaný zaplatil žalobkyni za užívanie poľnohospodárskych pozemkov za rok XXXX sumu 900 eur titulom nesporných pozemkov a sumu 504,25 eura titulom sporných pozemkov,

dňa XX.XX.XXXX, keď sa o právoplatnom skončení konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 16C/77/2001 dozvedel až dňa 29.05.2019. Spolu jej teda zaplatil za užívanie pozemkov za rok XXXX sumu 1.404,25 eura, čo predstavuje o 504,25 eura viac oproti nároku, ktorý si uplatnila pôvodne žalobkyňa v tomto konaní, a preto súd vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol.

12. Súd prvej inštancie nepovažoval za dôvodné vykonať dôkaz výsluchom svedkov navrhnutých žalobkyňou, pretože títo boli vypočutí aj v iných konaniach právoplatne skončených, a žalobkyňa nešpecifikovala, k akým konkrétnym okolnostiam by uvedené osoby mali byť vypočuté. Okrem toho predložené listinné dôkazy sú takými dôkazmi, že svedecké výpovede by nedokázali zvrátiť záver súdu o v konečnom dôsledku bezdôvodnosti žaloby.

13. O trovách konania súd rozhodol s odkazom na ustanovenie § 255 CSP a priznal ich žalovanému v rozsahu 100 % voči žalobkyni podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

14. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa, ktorá, uviedla, že neboli splnené procesné podmienky, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd navyše prebehol bez prítomnosti prísediacich. Opísala priebeh vzťahov so žalovaným s tým, že rozsudok č. 16C/77/2001 z februára 2019 žalovanému nebol doručený tak, ako to uviedol súd prvej inštancie. V konaní jej bolo zabránené, aby sa písomne vyjadrila k písomnostiam od žalovaného. Namietala, že nedostala zvukový záznam z pojednávania. Poukázala na spis 17C/5/2013 v ktorom bola konštatovaná neplatnosť zmluvy doloženej žalovaným. Týmto si vymáha 402 eur, ktoré jej žalovaný dlhuje, a žiada aj trovy konania. Žalovaný ignoroval dedičské konanie po jej otcovi i ROEP. Žalovaný sa v tomto spore odmietol vyjadriť k dedičskému konaniu po jej otcovi, na základe, ktorého sa ona stala výlučnou vlastníčkou nehnuteľností vo výmere XX hektárov. Namietala, že súd pripustil, aby zástupca žalovaného mohol diktovať, ako chce mať napísaný záznam z pojednávania, ale na druhej strane jej takúto možnosť odmietol. Žiada teda doplatiť sumu 402 eur do sumy celkovo 900 eur za rok XXXX. Žiadna právne platná zmluva o nájme medzi ňou a žalovaným neexistuje, preto považuje všetky vyjadrenia žalovaného v tomto smere za zavádzajúce. Zistený skutkový stav neobstojí, sú prípustné aj ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

15. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že podané odvolanie nespĺňa základné náležitosti odvolania v zmysle § 363 CSP, pretože nie sú v ňom uvedené žiadne konkrétne výhrady voči rozsudku v súlade s ustanovením § 365 CSP. Dôvody odvolania žalobkyne nemajú absolútne žiadny vecný, skutkový alebo právny súvis s predmetom napadnutého rozsudku a neodôvodňujú žiadne pochybenia súdu prvej inštancie. Priebeh súdneho konania bol štandardný a zodpovedal všetkým zákonným požiadavkám. Ďalej uviedol, že žalobkyni nebolo znemožnené uplatňovať jej patriace procesné práva. Súd správne odôvodnil aj svoj záver o tom, že nebol daný dôvod na výsluch žalobkyňou navrhnutých svedkov. Rozsudok spĺňa zákonné náležitosti podľa 220 ods. 2 CSP, je podrobné, zrozumiteľné presvedčivé. Navrhol odvolanie žalobkyne odmietnuť pre nedostatočné odôvodnenie, alternatívne navrhol rozsudok potvrdiť a priznať mu náhradu trov konania.

16. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP) a po prejednaní veci urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny. Preto tento rozsudok v napadnutej zamietajúcej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Zároveň aplikoval ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Rozsudok v I. výroku týkajúcom sa zastavenia časti konania z dôvodu späťvzatia časti žaloby nadobudol pre absenciu odvolania právoplatnosť.

17. Predmetom konania bola pohľadávka žalobkyne voči žalovanému v sume 900 eur s 8,5% úrokmi z omeškania od 01.01.2017 do zaplatenia ako úhrady za užívanie jej nehnuteľností za rok XXXX, ktoré sú zapísané na Okresnom úrade H. T., katastrálny odbor, na LV č. XXXX pre katastrálne územie N. E., obec N. E., okres H. T., ako parcely reg. E č. XXXX/XX - orná pôda o výmere XX.XXX m², č. XXXX/X - trvalý trávny porast o výmere XXX m², č. XXXX/XX - orná pôda o výmere X.XXX m², č. XXXX/X - orná pôda o výmere XX.XXX m² a č. XXXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere X.XXX m². V priebehu konania vzala čiastočne žalobu späť z dôvodu úhrady sumy 504,25 eura žalovaným a súd konanie v tejto časti s príslušenstvom zastavil. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že uvedených 5 pozemkov žalovaný v spornom období roka XXXX užíval bez toho, aby mal so žalobkyňou uzavretú zmluvu o nájme poľnohospodárskych pozemkov. Takúto zmluvu mali strany sporu uzavretú len na ďalšie parcely zapísané na tom istom LV č. XXXX reg. E pre kat. úz. N. E. pod č. XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/X, XXXX/XX, XXXX/X, XXXX/X a XXXX/X, ktorá bola uzavretá dňa XX.XX.XXXX na dobu X rokov a tá sa postupne predlžovala o každých ďalších X rokov. V zmysle tejto zmluvy bolo dohodnuté nájomné 15.000 Sk ročne, t. j. 497,91 eura ročne. Žalovaný po tom, čo sa súdnou cestou stalo nesporným vlastníctvo žalobkyne k parcelám č. XXXX/XX, XXXX/X, XXXX/XX, XXXX/X a XXXX/X, zaplatil žalobkyni úhradu za ich užívanie za rok XXXX dňa 26.08.2019 sumu 504,25 eura, ktorá pozostávala z úhrady za užívanie pozemkov vo výške 497,91 eura a z úrokov z omeškania od 29.05.2019 do 30.08.2019 vo výške 6,34 eura. Žalovaný poprel nárok žalobkyne na sumu 900 eur s príslušenstvom aj z dôvodu, že zaplatil žalobkyni sumu 402,09 eura bez právneho dôvodu, čo odôvodnil tým, že za zmluvne dohodnuté ďalšie pozemky zaplatil dohodnutú výšku nájmu 497,91 eura za XX ha pôdy a rozdiel zaplatenej sumy 900 eur a dohodnutého nájomného vo výške 497,91 eura činí sumu 402,09 eura, a tá predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane žalobkyne. Žalobkyňa má podľa žalovaného nárok na úroky z omeškania len za obdobie po dni doručenia rozsudku súdu, ktorým sa stalo vlastníctvo žalobkyne nesporné.

18. Žalobkyňa odvolaním napadla podľa obsahu odvolania zamietajúci výrok rozsudok súdu prvej inštancie z dôvodov, ktoré opísala z právneho hľadiska pomerne chaoticky namietajúc nesprávny procesný postup súdu, ktorý podľa nej nerozhodoval s prísediacimi a ktorý uprednostňoval v konaní žalovaného, pretože tomu umožnil nadiktovať do zápisnice jeho prejav, zatiaľ čo keď ona chcela niečo povedať, tak jej to neumožnil. Namietala tiež, že zo spisu zn. 16C/77/2001 z februára 2019 nevyplýva, že by bol rozsudok žalovanému doručený tak, ako to on tvrdil. Ďalej namietala, že nedostala zvukový záznam z pojednávania. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom súdneho spisu konštatoval, že zo spisu nevyplývajú také procesné nedostatky v konaní súdu, u ktorých by bolo možné konštatovať porušenie zákona upravujúceho civilný proces. Navyše prvoinštančné konanie o uplatnenom nároku žalobkyne nie je konaním senátnym, t. j. o žalobe žalobcu súd prvej inštancie správne rozhodol bez prísediacich. V zmysle § 44 ods. 1 CSP totiž na okresnom súde koná a rozhoduje jediný sudca. Žalobkyňa žiadala doplatiť sumu 402 eur do sumy celkovo 900 eur za rok XXXX, avšak svoje odvolacie dôvody, ktoré bolo možné oprieť o ustanovenie § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), h) CSP, relevantne nešpecifikovala. V rámci týchto odvolacích dôvodov uviedla v podstate len to, že súd porušil jej právo na spravodlivý proces a že mal vypočuť ďalších svedkov, ktorých označila. Ostatné odvolacie dôvody len opísala tak, ako ich upravuje procesný predpis, bez uvedenia relevantných skutkových dôvodov a namietaných pochybení.

19. Odvolací súd je zo zákona viazaný odvolacími dôvodmi odvolateľa (§ 380 ods. 1 CSP), čo znamená, že posudzuje dôvodnosť odvolania len podľa opísaných dôvodov odvolateľa, s výnimkou väd, ktoré by sa týkali procesných podmienok, pretože na takéto vady by odvolací súd musel prihliadať, aj keby neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 2 CSP). Odvolanie totiž musí byť niektorou (prípadne viacerými) z väd (§ 365 ods. 1 CSP) odôvodnené (§ 363 CP), čo znamená, že nestačí formálne citovať v zákone uvedený dôvod, ale je potrebné ho identifikovať, t. j. v akom konkrétnom pochybení (vade, skutočnosti) odvolateľ vidí naplnenie odvolacieho dôvodu. (N. a kol.: Civilný sporový poriadok, Veľké komentáre, Nakladateľství L..D..C., I. vyd., str. 1237).

20. Odvolací súd skúmajúc namietané formálne vady konania, ako sú uvedené vyššie, urobil záver, že nedošlo k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý proces, a ani výsluch ňou navrhnutých svedkov nebol relevantný, pretože jednak neuviedla, na aké okolnosti majú byť svedkovia vypočutí a čo sa ich výpoveďami má preukázať, a nevedli by k žiadnym zisteniam v súvislosti s výškou uplatneného nároku. Medzi stranami totiž nebolo sporné, že žalovaný v r. XXXX dané pozemky bez zmluvného podkladu užíval, a teda ich užíval bez právneho dôvodu. Sporná medzi nimi bola len výška úhrady za

užívanie z titulu bezdôvodného obohatenia, ktorú žalovaný odvodzoval o zmluvu uzavretú v r. XXXX týkajúcu sa ďalších pozemkov vedených na LV XXXX, t. j. tzv. nesporných pozemkov. Súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav a správne posudzoval nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia rozčlenením parciel zapísaných na LV č. XXXX pre kat. úz. N. E. na tzv. nesporné pozemky a sporné pozemky. Pri nesporných pozemkoch, teda tých, pri ktorých nebolo nikým spochybnené vlastníctvo žalobkyne, bolo nájomné vyplácané podľa uzatvorenej zmluvy č. XXXX/XX zo dňa XX.XX.XXXX, ktorá bola (pôvodne) uzatvorená na obdobie X rokov, a to od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX, a táto sa následne predlžovala v zmysle § 12 ods. 1 zákona č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov na ďalšie X-ročné obdobia z dôvodu neuzatvorenia novej nájomnej zmluvy. Na základe tejto zmluvy sa žalovaný zaviazal uhrádzať žalobkyni nájomné vo výške 497,91 eura (1.500 Sk/1ha/rok). Nárok žalobkyne na zaplatenie nájmu za uvedené nesporné pozemky bol žalovaným uspokojený.

21. Pokiaľ ide o sporné pozemky - parcely č. XXXX/XX, XXXX/X, XXXX/XX, XXXX/X, XXXX/X - u nich bolo na Okresnom súde Nové Zámky vedené konanie sp. zn. 16C/77/2001, v ktorom sa žalobcovia domáhali voči žalovanej (A. Z.) určenia vlastníckeho práva. Rozsudkom sp. zn. 16C/77/2001 zo dňa 20.10.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.4.2019, v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu, bola žaloba zamietnutá. Keďže žalovaný užíval tieto pozemky bez právneho dôvodu, je zrejmé, že došlo na jeho strane k bezdôvodnému obohateniu (§ 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Plnenie bez právneho dôvodu je jednou zo skutkových podstát bezdôvodného obohatenia spočívajúceho v tom, že medzi zúčastnenými osobami chýba právny vzťah, ktorý by zakladal právny nárok na predmetné plnenie. O obohatenie ide len vtedy, ak takýmto plnením dostal majetkovú hodnotu ten, komu bolo plnené, takže v jeho majetku došlo buď k zvýšeniu aktív alebo k zníženiu pasív, prípadne sa jeho majetkový stav nezmenšil, hoci by sa tak za bežných okolností stalo. Plnením bez právneho dôvodu je užívanie cudzej veci bez zmluvy o nájme, či iného titulu oprávňujúceho užívať cudziu vec. Bezdôvodné obohatenie zákon chápe ako záväzok, z ktorého vzniká tomu, kto sa obohatil, povinnosť vydať to, o čo sa bezdôvodne obohatil, a právo toho, na koho úkor k obohateniu došlo, požadovať vydanie toho, o čo sa povinný obohatil. Majetkovým vyjadrením prospechu získaného plnením bez právneho dôvodu je peňažná suma, ktorá zodpovedá sumám vynakladaným obvykle v danom mieste a v čase za užívanie obdobného predmetu nájmu a ktorú by nájomca za obvyklých okolností bol povinný platiť podľa nájomnej zmluvy.

22. Odvolací súd konštatoval, že žalobkyňa by mala mať nárok na zaplatenie takej sumy, ktorá by zodpovedala výške nájomného za obdobné nehnuteľnosti v danom mieste a čase. Žalovaný podľa tvrdenia žalobkyne uspokojil jej nárok v tomto smere za užívanie XX ha tzv. sporných pozemkov za rok XXXX len čiastočne, a ona podľa vlastného zváženia požadovala doplatok do sumy 900 eur s príslušenstvom. Pritom je však zrejmé, že žalobkyňa v rámci jej dôkazného bremena nijako pred súdom prvej inštancie nepreukázala opodstatnenosť celkovej sumy 900 eur. V tomto ohľade bola pasívna, pretože na zistenie správnej výšky bezdôvodného obohatenia nenavrhol žiadny právne významný dôkaz. Odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 132 CSP, v zmysle ktorého má strana sporu v prvom rade povinnosť tvrdenia, na ktorú nadväzuje povinnosť označiť dôkazy na preukázanie týchto tvrdení. Za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov. Nesplnenie povinnosti tvrdiť a preukazovať skutočnosti, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie vo veci samej, neodôvodňujú odmietnutie žaloby pre jej vady, ale jej zamietnutie po vecnom prejednaní veci. Odvolací súd poznamenáva, že súd nemôže v konaní nahrádzať úlohu žalobcu, ktorého povinnosťou bolo riadne preukázať svoje tvrdenia dôkazmi. Sporové konanie je konaním kontradiktórnym, čo znamená, že tá strana sporu, ktorá z určitej skutočnosti vyvodzuje právne následky, musí tieto skutočnosti tvrdiť a k tvrdeným skutočnostiam predložiť alebo označiť dôkazné prostriedky, inak nemôže dosiahnuť v spore úspech. Pokiaľ sa v tomto prípade žalobkyňa domáhala zaplatenia žalovanej sumy z titulu bezdôvodného obohatenia, bola povinná uviesť tvrdenia a zároveň preukázať skutočnosti, z ktorých vyplýva výška požadovanej sumy. S ohľadom na uvedené súd prvej inštancie dospel k správnejmu záveru, že žalobkyňa neunesla v tejto časti dôkazné bremeno, keď netvrdila a ani nepreukázala, že ňou požadovaná suma bezdôvodného obohatenia u žalovaného v celkovej výške 900 eur za rok XXXX je správna.

23. Na základe uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že pokiaľ súd žalobu vo zvyšku zamietol, rozhodol vecne správne. Žalobkyňa sa totiž nedostatočným tvrdením a nenavrnutím relevantných dôkazov dostala do stavu dôkaznej núdze, ktorý mal nutne za následok zamietnutie žaloby (II. výrok rozsudku). Vzhľadom na to odvolací súd posúdil odvolanie žalobkyne vo všetkých odvolacích dôvodoch

ako neopodstatnené, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku ako aj vo výroku o trovách konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil a v podrobnostiach odkazuje na jeho odôvodnenie.

24. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, ktorému odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

25. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).